

**ОЛЕКСАНДР СТЕПАНОВИЧ ЮРЧЕНКО –
професор Харківського університету**

Бібліографічний покажчик

Олександр Степанович Юрченко – професор Харківського університету: Біобібліогр. показник / Уклад.: О. О. Дудка, Ю. Ю. Полякова; Бібліогр. ред.: Ю. Ю. Полякова. – Х.: ХНУ, 2007. – ? с.

НАУКОВІ ПРАЦІ О. С. ЮРЧЕНКА

ДИСЕРТАЦІЇ

1. Адам Міцкевич в українських перекладах: Лінгвістичні питання теорії й практики поетичного перекладу: Дис. ... канд. філол. наук. – Х., 1967. – 387 с.
2. Адам Мицкевич в українських перекладах: Лингвистические вопросы теории и практики поэтического перевода: (на материале баллад и романсов): Автореф. дис. ... канд. филол. наук / Харьк. гос. ун-т им. А. М. Горького. – Х., 1967. – 23 с.
3. Формирование фразеологического фонда украинского литературного языка (конец XVIII- начало XIX века): Автореф. дис. ... д-ра филол. наук. – К., 1986. – 46 с.
4. Формирование фразеологического фонда украинского литературного языка (конец XVIII- начало XIX века): Дис. ... д-ра филол. наук / Ин-т языкознания АН УССР. – К., 1986. – 508 с.

МОНОГРАФІЇ

5. Формування фразеологічного фонду української літературної мови (кінець XVIII – початок XIX ст.). – Х.: Вища шк., 1984. – 208 с.

У монографії розглянута фразеологія періоду, який в історії розвитку української літературної мови може бути названий періодом “від Котляревського до Шевченка”. Ця фразеологія наведена у зіставленні з фразеологією як попереднього, так і наступного періодів. Залучений матеріал російської та білоруської мов. Запропоновані й практично застосовані способи (МЕТОДИ?) встановлення закономірностей еволюції фразеологічного складу залежно від характеру взаємодії й зміни його історично формованих частин, однією з яких є фразеологічний фонд.

СТАТТІ І ТЕЗИ

1963

6. Справа, почата в Харкові (Гулак-Артемівський і Адам Міцкевич) // Прапор. – 1963. – № 11. – С. 93-94.

1964

7. Балада Міцкевича “Поворот тата” в українських перекладах // Тези доповідей 6-ї Української славістичної конференції, Чернівці, 13-18 жовт. 1964 р. – Чернівці, 1964. – С. 116-118.
8. Художній переклад – один з найважливіших чинників розвитку національних мов у нашу епоху // Республіканська наукова конференція з питань російсько-українських мовних зв'язків: Тези доп, Луганськ, грудень 1964 р. – Луганськ, 1964. – С. 97-99.

1965

9. Мистецтво перевтілення: З історії укр. „Міцкевічеани”: [Про переклади М. Т. Рильським творів А. Мицкевича] // Прапор. – 1965. – № 3. – С. 72-75.

Праці 6-9 відбивають зміст основних положень кандидатської дисертації.

10. Мовна проблема рими при перекладі польської поезії (зокрема балад Адама Міцкевича) на українську мову // Питання літературознавства і мовознавства: Тези й автореф. доп. наук. конф. викладачів філол. ф-ту, Харків, вересень 1965 р. – Х., 1965. – Вип. 1. – С. 76-77.
11. Мовна трансформація художнього образу в перекладах А. Малишка з Міцкевича // Вісн. Харк. ун-ту. – 1965. – № 7: Сер. філологічна. – Вип. 1. – С. 85-91.

1966

12. Михайло Коцюбинський – перекладач балади Адама Міцкевича „Powrót taty” // Вісн. Харк. ун-ту. – 1966. – № 19: Сер. філологічна. – Вип. 3. – С. 65-68.

1967

13. Кобза дзвінкоголоса // Ільченко Г. М. Пісні та думи. – Х., 1967. – С. 5-12.
14. Пошуки адекватного ритму у практиці віддачі балад і романсів А. Міцкевича українськими радянськими поетами // Питання літературознавства і мовознавства: Тези й повідомл. респ. наук. конф. викладачів філол. ф-ту (травень, 1967 р.). – Х., 1967. – [Вип. 2]. – С. 234-236.

1968

15. Михайло Коцюбинський – перекладач балади Адама Міцкевича „Powrót taty” // Вісн. Харк. ун-ту. – 1968. – № 19: Філологія. – Вип. 3. – С. 65-68.

1973

16. Наголоси в поетичних перекладах: [Балади А. Міцкевича „Чоти”, „Ренегат”, „Тукай”] // Рідне слово. – К., 1973. – Вип. 3. – С. 49-55.
17. Новейшие словари и сборники белорусской фразеологии и их значение для составления толкового словаря украинского языка // Тыпалогія і ўзаемадзеянне славянскіх моў і літаратур. – Мінск, 1973. – С. 230.
18. Калашник В. Теоретичне відкриття чи ігнорування досягнень?: (До дискусії з питань перекладу) / В. Калашник, Л. Тарасов, О. Юрченко // Прапор. – 1973. – № 2. – С. 96-98.

1974

19. Авксентьев Л. Г. Объем и опис фразеологии у “Словнику української мови” // Інформаційні матеріали Наукової ради з проблеми “Закономірності розвитку національних мов у зв’язку з розвитком соціалістичних націй” / Л. Г. Авксентьев, О. С. Юрченко. – К., 1974. – Вип. 16. – С. 58-59.
20. Іменниковий словотвір у складі фразеологізмів (на матеріалі художніх творів) // Тези доп. і повідомлень міжвузівської наук. конф. з питань східнослов’янського словотвору (Запоріжжя, 24-26 вересня 1974 р.) – К., 1974. – С. 148-149.

1975

21. Медведев Ф. Ф. Состояние изученности украинской фразеологии, актуальные задачи ее дальнейшего исследования /Ф. Ф. Медведев, А. С. Юрченко // Труды Самарканд. гос. ун-та. Новая серия. – Самарканд, 1975. – Вып. 288: Вопросы фразеологии. – № 9. – С. 30-39.
22. Пушкин и Мицкевич о теории и практике художественного перевода // О poetyce Aleksandra Puszkina: Materiały z sesji naukowej (UAM, 6-7.12 1974). — Poznań, 1975. — S. 145-153. – (Prace Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Ser.: Filologia rosyjska. №7).
23. Работа харьковских ученых в области фразеологии и фразеографии // Труды Самарканд. гос. ун-та. Новая серия. – Самарканд, 1975. – Вып. 270: Вопросы фразеологии. – № 7. – С. 260-263.
24. Работы, опубликованные в Харькове с 1969 по 1972 г. // Труды Самарканд. гос. ун-та. Новая серия. – Самарканд, 1975. – Вып. 270: Вопросы фразеологии. – № 7. – С. 346-350.

1977

25. И один в поле воин // Рус. речь. – 1977. – № 6. – С. 73-76.

1978

26. Аспекти діахронічного вивчення фразеології української літературної мови кінця XVIII – початку XIX ст. // Вісн. Харк. ун-ту. – X., 1978. – № 165: Філологія. – Вип. 11. – С. 51-56.
27. Елементи публіцистичної фразеології у мові Г. Ф. Квітки-Основ'яненка // Збірник тез доп. і повідомл. респ. наук. конф., присвяченої 200-річчю з дня народження класика укр. літ. Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. – X., 1978. – С. 128-130.
28. Компаративні фразеологізми у творах Г. Ф. Квітки-Основ'яненка / О. С. Юрченко, В. П. Бондар // Зб. тез доп. і повідомл. респ. наук. конф., присвяч. 200-річчю з дня народження класика укр. літ. Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. – X., 1978. – С. 135-136.

1983

29. Еволюція фразеології нової української літературної мови (середина XVII – початок XIX ст.) // Вісн. Харк. ун-ту. – 1983. – № 245: Поетика, стиль, лексикологія і граматична будова української та російської мов. – С. 21-25.
30. Степовий говір // УРЕ. – 2-ге вид. – 1983. – Т. 10. – С. 531.
31. Фразеологізм з точки зору діахронічної фразеології // Вісн. Харк. ун-ту. – 1983. – № 245: Поетика, стиль, лексикологія і граматична будова української та російської мов. – С. 25-29.
32. Фразеологія О. П. Довженка: [Традиції і новаторство] // О. П. Довженко – видатний радянський кінорежисер і письменник: (До 90-річчя з дня народження): Тези доп. наук.-практ. конф. – Глухів, 1984. – С. 47-48.

1985

33. Изучение украинского фольклора зарубежными славистами в первой половине XIX ст. / А. С. Юрченко, Н. П. Ращупкина // Народно-демократические революции и развитие славянских стран по пути социализма: 10-я Всесоз. науч. конф. историков-славистов: Тез. докл. и сообщ., Харьков, 30 янв. – 1 февр. 1985. – X., 1985. – С. 221.
34. Примітки О. О. Потебні до тексту “Слова о полку Ігоревім” (коментар до контексту “Начяти старыми словесы повѣстий” // Творча спадщина О. О. Потебні й сучасні філологічні науки: Тези респ. наук. конф. – X., 1985. – С. 274-275.

1987

35. Актуальні питання періодизації історії української мови у висвітленні професора Ф. П. Медведєва // Вісн. Харк. ун-ту. – 1987. – № 310: Дослідження з класичної і радянської літератури, лінгвостилістики та граматичної структури української та російської мов. – С. 116-119.
36. Круглий стіл журналу „Мовознавство”: [Обговорення проспекту видання багатотомної „Історії української літературної мови”, що готується в Ін-ті мовознавства АН УРСР] / Б. А. Шарпило, Є. С. Регушевський, Т. І. Панько, Л. Г. Авксентьєв, Л. Г. Боярова, О. С. Юрченко, В. К. Чернецький, Н. В. Жигилій, Л. С. Донець // Мовознавство. – 1986. – № 6. – С. 49-54.
37. Основні ознаки фольклорних фразеологізмів у мові творів Валер'яна Поліщука / О. С. Юрченко, Н. П. Ращупкина // Тези доп. і повідомл. респ. літ. читань „Літературний процес на Україні 20-30-х років і творчість В. Поліщука”, 2 жовт. 1987 р. – Ровно, 1987. – С. 82-84.

1988

38. М. Дринов – лінгвіст // Дриновские чтения, посвященные 150-летию со дня рождения Марина Дринова: Тез. докл. и сообщ. Обл. науч.-практ. конф., 20-21 окт. 1988. – X., 1988. – С. 12-13.

39. Некротизми українських говорів Слобожанщини // Вторая Всесоюз. конф. «Актуальные проблемы исторической лексикографии восточнославянских языков»: Тез. докл., Днепропетровск, 12-14 окт. 1988 г. – Днепропетровск, 1988. – Ч.2. – С. 189-190.
40. Фразеологізми з компонентами-антонімами і їх переклади // двуязычие в советском обществе: (Двуязычие и многоязычие как характерная особенность общественно-политической жизни сов. общества): Тез. респ. науч. конф., 11-13 мая 1988 г. – Винница, 1988. – С. 172-173.

1990

41. Оформлення власних назв у кубанському виданні українських пісень // Українська культура: історія і сучасність: Матеріали наук.-теорет. конф. проф.-викл. складу та студентів / Харк. держ. ін-т культури. – Х., 1990. – С. 51.
42. Фонетична еволюція фразеологізмів „Енеїди” І. П. Котляревського // Творчість Івана Котляревського в контексті сучасної філології: Зб. наук. праць. – К., 1990. – С. 105-114.

1991

43. „Енеїда” І. П. Котляревського у російських перекладах // Вісн. Харк. ун-ту. – 1991. – № 353: Питання сучасного і радянського літературознавства і мовознавства. – С. 57-61.
44. Неопублікована стаття К. Т. Німчинова “Значення Потебні для українського культурно-національного руху” // А. А. Потебня – исследователь славянских взаимосвязей: Тезисы Всесоюзной научной конференции (октябрь 1991 г.). – Х., 1991. – Ч. 1. – С. 40-42.
45. Профессор Марин Дринов как филолог // Марин Дринов: Исслед. харьк. ученых, посвящ. 150-летию со дня его рождения. – София, 1991. – С. 77-91.

1992

46. Діяльність М. Ф. Наконечного в галузі україністики // Вісн. Харк. ун-ту. – 1992. – № 369: Проблеми філології. – С. 144-151.
47. Співвідношення фондових і нефондових елементів у фразеологічному складі початкового етапу сучасної української літературної мови (1798-1840) // Українська мова: історія і стилі. – Х., 1992. – С. 58-76.

1993

48. Редін Єгор Кузьмич – фундатор українського мистецтвознавства, джерелознавства та бібліографії мистецтва // Наук. конф. „Художнє життя Харкова першої третини ХХ ст.”: Тези доп. і повідомл. – Х., 1993. – С. 6-7.

1996

49. Гончаренко В. Товариство „Просвіта” ім.Т. Шевченка і процес українського духовного відродження (кінець ХХ ст.)/ В. Гончаренко, А. Кіндратенко, О. Юрченко // Видатний філолог сучасності: (Наук. виклади на честь 85-ліття Юрія Шевельова). – Х., 1996. – С. 55-60.

2000

50. Діяльність М. Ф. Наконечного в галузі українознавства // Вісн. Харк. ун-ту. – 2000. – № 491: Філологія: Традиції Харківської філологічної школи: До 100-річчя від дня народження М. Ф. Наконечного. – С. 25-29.

СЛОВНИКИ

1975

51. Юрченко А. С. Украинский диалектный словарь Харьковской области: [Фрагменты] / А. С. Юрченко, Л. И. Ройзенсон, С. И. Ройзенсон // Труды Самаркандского ун-та. – Самарканд, 1975. – Вып. 272: Вопросы фразеологии. – № 8. – С. 192-207.

1988

52. Юрченко О. Словник стійких народних порівнянь / О. Юрченко, А. Івченко // Прапор. – 1988. – № 9. – С. 165-174; 1989. – № 2. – С. 175-180; № 8. – С. 175-184, № 12. – С. 169-175; 1990. – № 8. – С. 173-179; № 10 – С. 169-177; № 12. – С. 166-173; 1991. – № 4. – С. 177-183.

1993

53. Юрченко О. С. Словник стійких народних порівнянь / О. С. Юрченко, А. О. Івченко. – Х.: Основа, 1993. – 176 с.

Словник містить понад чотири тисячі порівнянь, кожне з яких витлумачене й подане на кожний наявний у ньому іменник або на інший якийсь компонент, якщо компонента-іменника вислів не має. Після тлумачення вислову вказані території, на яких він засвідчений.

НАВЧАЛЬНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПОСІБНИКИ

54. Медведєв Ф. П. Контрольні роботи та методичні вказівки з історичної граматики української мови (для студентів-заочників відділення української мови та літератури філологічного факультету) / Ф. П. Медведєв, О. С. Юрченко. – Х., 1978. – 21 с.
55. Медведєв Ф. П. Контрольні роботи та методичні вказівки з історичної граматики української мови (для студентів-заочників відділення української мови та літератури філологічного факультету) / Ф. П. Медведєв, О. С. Юрченко. – Х., 1980. – 21 с.
56. Фразеологічні перифрази української літературної мови. Ч.1: Учбов. посіб. – Х.: РВГ ХДУ, 1983. – 119 с.

У навчальному посібнику вперше всебічно висвітлено місце фразеологічної перифрастики у системі виразових засобів української літературної мови, подано детальні класифікації перифраз, рядопоставлено??? і пояснено терміни, вживані у фразеології як науковій галузі і навчальній дисципліні.

57. Методичні вказівки і контрольні роботи з історичної граматики української мови (для студентів філологічного факультету) / Уклад.: Ф. П. Медведєв, О. С. Юрченко. – Х.: ХДУ, 1988. – 20 с.

РЕДАГУВАННЯ НАУКОВИХ ВИДАНЬ

58. Збірник тез доповідей і повідомлень республіканської наукової конференції, присвяченої 200-річчю з дня народження класика української літератури Г. Ф. Квітки-Основ'яненка / Відп. ред.: О. С. Юрченко; АН УРСР, Ін-т літ., Ін-т мовознавства, Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії. – Х., 1978. – 178 с.

РЕЦЕНЗУВАННЯ НАУКОВИХ І МЕТОДИЧНИХ ВИДАНЬ

59. „Це пишний яр” // Прапор. – 1972. – № 3. – С. 53-55. – Рец. на кн.: Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник / Уклад.: І. С. Олійник, М. М. Сидоренко. – К.: Рад. шк., 1971. – 351 с.
60. Дослідження перлин народної мудрості / О. Юрченко, Ф. Медведєв // Прапор. – 1974. – № 2. – С. 100-101. – Рец. на кн.: Скрипник Л. Г. Фразеологія української мови. – К.: Наук. думка, 1973. – 280 с.
61. Юрченко О. З дивною влучністю / О. Юрченко, Я. Николенко // Прапор. – 1976. – № 10. – С. 99-100. – Рец. на кн.: Коваль А. П. Крилаті вислови в українській

- літературній мові: Афоризми, літературні цитати, образні вислови. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Вища шк., 1975. – 335 с.
62. Ніби щедрості рукав... / О. Юрченко, В. Боднар // Прапор. – 1979. – № 6. – С. 123-125. – Рец. на кн.: Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник / Уклад.: І. С. Олійник, М. М. Сидоренко. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Рад. шк., 1978. – 446 с.
63. Рец.: Калашник В. С. Особливості слововживання в поетичній мові: Навч. посібник. – Х.: ХДУ, 1985. – 68 с.
64. Рец.: Пономаренко В. Д. Контрольні завдання з пунктуації сучасної української мови та методичні вказівки до їх виконання (для студентів філологічного факультету заочної форми навчання) / В. Д. Пономаренко, О. О. Дудка. – Х., 2001. – 53 с.

КОНСУЛЬТУВАННЯ

65. Кобченко Ю. Ф. Російсько-український метеорологічний словник / Ю. Ф. Кобченко, О. О. Дудка, М. І. Філон; [Консульт.: В. С. Калашник, О. К. Решетов, О. С. Юрченко]. – Х.: Райдер, 1998. – 280 с.

ПОЕТИЧНА ТВОРЧИСТЬ О. С. ЮРЧЕНКА

1957

66. Розмова; Дівчині: [Вірші] // Лен. зміна. – 1957. – 11 серп. – С. 3.
67. Розмова; Йду із роботи по тихій околиці...: [Вірші] / Вст. слово В. Бояновича // Соц. Харківщина. – 1957. – 28 лип. – С. 2.

1958

68. Дума // Соц. Харківщина. – 1958. – 13 лип.
69. „Пробач...”; „Йду від комбайна...”; Мамо моя...”: [Вірші] // Прапор. – 1958. – № 3. – С. 77-78.

1959

70. Брат: Поема // Прапор. – 1959. – № 12. – С. 74-81.
71. Дума про землю рідну. – Х.: Харк. кн. вид-во, 1959. – 48 с.
72. Йду, співаю...: [Вірші] // Зміна. – К., 1959. – № 12. – С. 15.
73. На зорі: [Вірші] // Лен. зміна. – 1959. – 15 квіт.
74. На зорі; Дума: [Вірші] // День поезії. – Х., 1959. – С. 98-100.
75. На мосту; Розмова: [Вірші] // Зміна. – К., 1959. – № 2. – С. 19.

1960

76. Ранок; Офіціантка; Ніканор: [Вірші] // Дніпро. – 1960. – № 1. – С. 76-77.
77. Роковини твої: (Вірш про ЛКСМУ) // Жовтень. – Печеніги, 1960. – 29 жовт.

1961

78. Лебедина могила: Поема / Вст. слово М. Шаповала // Прапор. – 1961. – № 6. – С. 59-63.

1962

79. Бакенщик; „Пісне моя, не зійди матіолою...”: [Вірші] // Прапор. – 1962. – № 10. – С. 15.
80. Голосіївська осінь: (Максимові Рильському): [Вірші] // Літ. Україна – 1962. – 22 берез.
81. Коли зірка падає...: [Вірші] // Лен. зміна. – 1962. – 31 серп.
82. „Сто п'ять”: [Вірші] // Лен. зміна. – 1962. – 2 берез.

1963

83. Гриби: [Вірш] // Соц. Харківщина. – 1963. – 1 груд.
84. Григорієві Варсаві Сквороді: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1963. – 23 трав.
85. Ніч над лісом: [Вірш] // Прапор. – 1963. – № 1. – С. 34.
86. Печенізька осінь: [Вірш] // Молодий Харків: Оповідання, нариси, вірші. – Х., 1963. – С. 49.
87. Пер.: Куняєв С. „Злітали коники, рожеві, сині...”: [Вірш] / Пер. з рос. О. Юрченка // Прапор. – 1963. – № 1. – С. 6.
88. Пер.: Кушнер О. „Лякає нас чужее горе...”: [Вірш] / Пер. з рос. О. Юрченка // Прапор. – 1963. – № 1. – С. 13.

1964

89. Пер.: Дик В. Нервозна пісня року 1913 : [Вірш] / Пер. з чеськ. О. Юрченко // Чеська поезія: Антологія / За ред. Г. Кочура, М. Рильського; Вст. ст. І. Шотоли. – К., 1964. – С. 257-258/
90. Ночь над лесом: [Стихи] / Пер. с укр. В. Назина // Кочегарка. – Горловка, 1964. – 7 июня.

1965

91. Рюкзакові: [Вірш] // Рад. Україна. – 1965. – 3 листоп.

1966

92. Лебедині крила: Вірші. – Х.: Прапор, 1966. – 78 с.
93. Ніч на Йвана Купала: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1966. – 22 листоп.

1967

94. Пер.: Грибачов М. „Я бачив ниви і ліси...” [Вірш] / М. Грибачов; Музика: [Вірш] / Н. Матвеева; „Говориш ти, що цей вогонь погас...”: [Вірш] / Д. Кедрін; Річка: [Вірш] / С. Островой; Пер. з рос. О. Юрченка // Прапор. – 1967. – № 5. – С. 3-4.
95. Книга Леніна: [Вірш] // Лен. зміна. – 1967. – 3 листоп.
96. Пісня помсти: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1967. – 12 груд.
97. Пісня волі: [Вірш] // Прапор. – 1967. – № 11. – С. 22.
98. 50-ті роковини Радянського нашого краю: [Вірші] // Харк. ун-т. – 1967. – 22 груд.

1968

99. Із циклу „Монологи”; Із циклу „Написи”; Ритурнелі; Із циклу „Тройзілля”: [Вірші] // Прапор. – 1968. – № 5. – С. 2-3.
100. Монолог Квітки-Основ'яненка: [Вірш] // Прапор. – 1968. – № 8. – С. 70-71.
101. У Горках: [Вірш] // Прапор. – 1969. – № 3. – С. 2.

1970

102. На барикаді: [Вірш] // Веч. Харків. – 1970. – 5 жовт.
103. Прошло сто літ: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1970. – 14 квіт.
104. Новорічне: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1970. – 1 січ. – Без підпису.
105. 1870-1970: [Вірш] // Прапор. – 1970. – № 4. – С. 97.
106. Тройзілля: [Вірші]. – Х.: Прапор, 1970. – 60 с.

1971

107. „Гей, ішли красуні на велике віче...”: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1971. – 6 берез.
108. Дорога до Варшави; Краківському музеєві; „Варшав у Польщі більше двадцяти”; Балада про творця; „Сікстинської мадонни”; Про фотографію; Лесі;

„Усе повертає – і повідь, і ріст, і любисток...”; „Такої зелені не знає весна...”:
[Вірші] // Прапор. – 1971. – № 12. – С. 6-7.

109. Перше вересня: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1971. – 1 верес.

110. Пер.: Бічель-Загнетова Д. Вдома: Вірш / Пер. з білорус. О. Юрченка // Білоруська радянська поезія: Антологія. У 2 т. – К., 1971. – Т. 2. – С. 375.

111. Пер.: Бялевич А. „Уставай, коли сонце не встало” / Пер. з білорус. О. Юрченка // Білоруська радянська поезія: Антологія. У 2 т. – К., 1971. – Т. 2. – С. 196-197.

1973

112. Синь у зіницях: Чекання; „Як на картині Піросмані...”; Репродуктор на білій стіні; „Як ходили ми в Поміркі...”: [Вірші] // Прапор. – 1973. – № 3. – С. 11.

1974

113. Пер.: Вишеславський Л. Це – не зміна дня і ночі. Сонет прозріння. День народження: [Вірші] / Пер. з рос. Р. Третьякова, В. Лагоди, О. Юрченка // Прапор. – 1974. – № 3. – С. 72.

„Сонет прозріння” в перекладі О.Юрченка.

1975

114. Пер.: Вишеславський Л. Основа. Сонет колоса і зірки. Шовковиця [Вірші]// Пер. з рос. І. Муратова, Ю. Стадниченка, О. Юрченка // Прапор. – 1975. – № 2. – С. 71-72.

С. 72: вірш „Шовковиця” в перекладі О. Юрченка

1977

115. Пер.: Рудковський М. У Горках Ленінських: [Вірш] // Пер. з білорус. О. Юрченка // Прапор. – 1977. – № 1. – С. 7.

1978

116. Комсомол: [Вірш] // Лен. зміна. – 1978. – 29 жовт.

117. Памятаю, добре памятаю: [Вірш] // Лен. зміна. – 1978. – 13 квіт.

118. Струни: [Вірш] // Лен. зміна. – 1978. – 27 лип.

1981

119. Пер.: Вишеславський Л. Сонет прозріння: [Вірш] / Пер. з рос. О. Юрченка // Прапор. – 1981. – № 1. – С. 24.

1982

120. Я Харків слухаю: [Вірш] // Харків, пісне моя: Фотоальбом. – Х., 1982. – С. 159–160.

1985

121. Пер.: Слободник В. До Миколи Бажана: [Вірш] / Пер. з пол. О. Юрченка // Лен. зміна. – 1985. – 5 трав.

1986

122. Письма с АЭС: Стихи // Радуга. – 1986. – № 2. – С. 124 – 125.

1987

123. „Підступили до Дінця ми...”; Ластів’ятко-блискавка”; „Вийде маківка і гляне” // Веч. Харків. – 1987. – 18 квіт.

124. Я Харків слухаю: [Вірш] // Лен. зміна. – 1987. – 19 верес. – (Завтра – день Харкова).

125. „Як грім – ці слова...”: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1987. – 22 груд.

1988

126. Кобзар світу: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1988. – 17 трав.

127. Слово Тараса живе між людьми: [Вірш] // Лен. зміна. – 1988. – 14 трав.

1989

128. „День Харкова, день міста...”: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1989. – 24 верес.
129. Пам’яті Отакара Яроша: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1989. – 4 трав.
130. Я Харків слухаю: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1989. – 24 верес.

1990

131. „На планеті знань просторій...”: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1990. – 31 серп.

1992

132. Пасторальний етюд; Перед дощем; Етюд з воронами; Етюд зоопарку; Етюд однієї зустрічі: [Вірші] // Березіль. – 1992. – № 11-12. – С. 8-9.
133. „Університет!..”: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1992. – 28 січ.

1993

134. Дивний сон; Дажбог: [Вірші] // Соняшник. – 1993. – № 7-9. – С. 12-13.

1996

135. „Університет!..”: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1996. – 19 берез.

1997

136. Поетичний світ О.Юрченка: Мерефа; Мова; Геологи: [Вірші] / Підготував В. Бурмака // Панорама. – 1997. – 5 квіт. (№15). – С. 10.
137. На планеті знань просторій...: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1997. – 1 верес.
138. Національне відродження: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1997. – 22 квіт.
139. „Університет!..”: [Вірш] // Харк. ун-т. – 1997. – 18 берез.

ПРОЗОВА ТВОРЧІСТЬ О. С. ЮРЧЕНКА

140. Пер.: Абдуллаханов Д. Самобар: Оповідання / Пер. з узб. О. Юрченка // Прапор. – 1972. – № 12. – С. 59-63.
141. Пер.: Осенка Я. Хвора людина: Гумореска / Пер. з пол. О. Юрченка // Прапор. – 1972. – № 4. – С. 109-110.
142. На греблі; Вона: [Новели] // Прапор. – 1964. – № 8. – С. 38-41.
143. Над віковими потоками: Повість. – Х.: Прапор, 1964. – 226 с.

ПУБЛІЦИСТИЧНА ТВОРЧІСТЬ О. С. ЮРЧЕНКА

1960

144. Голос поета мужаєт // Красное знамя. – 1960. – 21 июня. – Рец. на кн.: Тимченко В. Место в жизни. – К.: Рад. письменник, 1959. – 82 с.

1961

145. Сказав – не підведе: [Нарис про скловара Бориса Івановича Олійника] // Лен. зміна. – 1961. – 2 черв.
146. Зорі в „Борознах”: (Обговорення творів, висунутих на здобуття Шевченківської премії) // Лен. зміна. – 1962. – 25 листоп. – Рец. на кн.: Мисик В. Борозни: Вірші. – Х.: Харк. кн. вид.-во, 1962. – 99 с.

1964

147. Адам Міцкевич і Харків // Харк. ун-т. – 1964. – 8 січ.
148. Його пісні знають всі: (До 70-річчя з дня смерті В. С. Александрова) // Соц. Харківщина. – 1964. – 11 січ.

149. Серця нездолання // Лен. зміна. – 1964. – 9 груд. – С. 2. – Рец. на кн.: Герасименко Ю. Коли вмирає безсмертний: (Фантаст. повість). – К.: Держлітвидав України, 1964 – 244 с.

1965

150. Перлини світової класики українською мовою // Літ. Україна. – 1965. – 12 листоп. – С. 3. – Рец. на кн.: Бернс Р. Поезії / Пер. з англ. М. Лукаша, В. Мисика. – К.: Дніпро, 1965. – 206 с.

1967

151. Печенізьке море: Нариси: [Про нове Печенізьке водосховище та його будівельників]. – Х.: Прапор, 1967. – 93 с.

1968

152. Світ високих почуттів // Лен. зміна. – 1968. – 3 груд. – Рец. на кн.: Мушник С. Повісті Північної прохідної. – Х.: Прапор, 1967. – 191 с.

1969

153. Всенародне свято: [200-річчя з дня народження І. П. Котляревського] // Харк. ун-т. – 1969. – 16 верес.

1970

154. Велетень мовознавства: [О. О. Потебня] // Веч. Харків. – 1970. – 27 жовт.

155. Рядком вірша // Харк. ун-т. – 1970. – 30 черв.

1971

156. Для культури мови // Веч. Харків. – 1971. – 31 жовт.
Про вихід укр.-рос. і рос.-укр. фразеолог. словника.

1972

157. Співець великої рідні: [До 60-річчя з дня народження М. Стельмаха] / О. Юрченко, Л. Авксентьев // Прапор. – 1972. – № 5. – С. 78-80.

158. „Це пишний яр ...” // Прапор. – 1972. – № 3. – С. 53-55.

159. Центр тяжіння – людина : [Про головну тему творів молодих українських поетів] // Прапор. – 1972. – № 8. – С. 60-65.

1973

160. Вчений, що випередив час: До 200-річчя з дня народження В. Н. Каразіна // Лен. зміна. – 1973. – 10 лют.

161. Наш видатний земляк: [В. Н. Каразін] // Веч. Харків. – 1973. – 10 лют.

1979

162. Мова невиснажна в поєднанні слів // Прапор. – 1989. – № 4. – С. 134-136. – Рец. на кн.: Гордієнко К. Рясне слово: Роздуми і спогади. – К.: Рад. письменник, 1978. – 135 с.

1982

163. Син своєї доби: До 70-річчя від дня народження Ф. П. Медведєва // Харк. ун-т. – 1982. – 25 трав.

1983

164. Його супутник – неспокій: Про письменника І. Шутова // Літ. Україна. – 1983. – 24 лют.

1987

165. «Бути геологом слова непросто, але ж як цікаво!» / Запис В. Романовського // Лен. зміна. – 1987. – 28 лют. з фото – (Суботній гість «ЛЗ»).

166. [Про вірші студентки філол. ф-ту Ніни Мошни] // Лен. зміна. – 1987. – 16 черв.

1988

167. Академік Дмитро Іванович Багалій і Слобідська Україна // Прапор. – 1988. – № 6. – С. 118-121.
168. Видатний словникар: [Б. Д. Грінченко] // Лен. зміна. – 1988. – 8 груд.
169. Мова і особистість: Свого народу велич і краса // Соц. Харківщина. – 1989. – 3 берез.
170. «Праця не згине між людьми даремне...»: До 125-х роковин від дня народження Б. Грінченка // Прапор. – 1988. – № 12. – С. 166-172.
171. Член усіх слов'янських академій: До 150-річчя від дня народження Марина Дринова // Харк. ун-т. – 1988. – 11 жовт.

1989

172. Українській мові – статус державної! // Лен. зміна. – 1989. – 14 верес.

1990

173. Витоки української літературної мови // Соц. Харківщина. – 1990. – 11 трав.
174. З вищою освітою без... середньої // Харк. ун-т. – 1990. – 22 трав.
175. І чужому навчаємось й свого не чураймось / Розмову вів М. Хаблак // Соц. Харківщина. – 1990. – 2 берез.
176. Культура української мови // Соц. Харківщина. – 1990. – 13 берез.

1991

177. В єдиненні – к свободі, к незалежності! / А. Марченко, А. Киндратенко, А. Здоровій, А. Юрченко // Слобода. – 1991. – 28 сент.
178. Витівки джентльменів: [Харківське товариство української мови] // Слобода. – 1991. – № 36.
179. Ополоником по історії: [Старий корпус ХДУ] // Слобода. – 1991. – № 7.
180. Таблички губернатора Бахтіна // Панорама. – 1991. – № 37 (сент.).
181. Хто жив на вулиці пана Полковника // Панорама. – 1991. – № 37 (сент.). – (Назви харківських вулиць).
182. Христя Алчевська та її поема „Кочубеївна” / О. Юрченко, А. Свашенко, В. Дорошенко // Березіль. – 1991. – № 9. – С. 21-23.
183. Цінний твір побутово-літературного жанру: Післяслово до [„Щоденника” Галини Кузьменко] // Березіль. – 1991. – № 3. – С. 143-146.

1993

184. Вельмишановні добродії та добродійки!: Слобожанський ренесанс України // Панорама. – 1993. – № 4 (февр.).

1994

185. Ростов-на-Дону – названо в честь кіянина [Дмитра Туптала] / За матеріалами О. Юрченка; Підгот.: Олеся Юрченко // Панорама. – 1994. – № 36 (сент.). – С. 2.

ЛІТЕРАТУРА ПРО О. С. ЮРЧЕНКА

186. Яковлева О. Щірі почуття: (Огляд віршів) // Соц. Харківщина. – 1954. – 16 берез. – С. 2.
187. Боянович В. В добру путь // Соц. Харківщина. – 1957. – 28 лип.
188. Будьмо знайомі : [Коротка біографічна довідка, фото О. С. Юрченка] // Літ. Україна. – 1963. – 19 листоп. (№93).
189. У президії СПУ: [Про прийняття О. С. Юрченка до членів Спілки письменників України] // Літ. Україна. – 1963. – 19 листоп. (№93). – С. 3.

190. Величко А. Якби не прорахувати... // Прапор. – 1965. – № 9. – С. 99-100. – Рец. на кн.: Юрченко О. С. Над віковими потоками: Повість. – Х.: Прапор, 1964. – 226 с.
191. Брюгген В. Можливості слова // Соц. Харківщина. – 1966. – 28 груд. – Рец. на кн.: Лебедині крила: Вірші. – Х.: Прапор, 1966. – 78 с.
192. Герасименко Ю. „Морозний вітер як вино...”: (О. Юрченкові) // Герасименко Ю. Ми – однолюби: Поезії. – Х., 1960. – С. 68.
193. Герасименко Ю. Світ поета // Літ. газета. – 1960. – 26 квіт. – Рец. на кн.: Юрченко О. Дума про землю рідну. – Х.: Харк. кн. вид-во, 1959. – 48 с.
194. Грицай Г. Вірність часові // Прапор. – 1960. – № 8. – С. 93-95.
С.95: про О. Юрченка.
195. Романенко В. Від імені покоління // Дніпро. – 1960. – № 12. – С. 154-155. – Рец. на кн.: Юрченко О. Дума про землю рідну. – Х.: Харк. кн. вид-во, 1959. – 48 с.
196. Миценко М. Чи могли ви не написати цього вірша? // Соц. Харківщина. – 1963. – 22 груд.
197. Турнір літоб'єднань: Надаємо слово арбітрові турніру Ігорю Муратову // Прапор. – 1963. – № 1. – С. 32-35.
С. 32, 34-35: про О. Юрченка.
198. Кочевський В. Досліджуючи глибини життя // Літ. Україна. – 1965. – 26 листоп.
Наведено короткі відомості про О.Юрченка.
199. Потупейко М. Гарт любові й ненависті // Вітчизна. – 1965. – № 9. – С. 208-210. – Рец. на кн.: Юрченко О. Над віковими потоками: Повість. – Х.: Прапор, 1964. – 226 с.
200. Романенко В. Зустріч друга, знайомство перше // Дніпро. – 1965. – № 7. – С. 154-155. – Рец. на кн.: Юрченко О. Над віковими потоками: Повість. – Х.: Прапор, 1964. – 226 с.
201. Романенко В. Художні обрії полум'яних літ // Прапор. – 1965. – № 5. – С. 86-96.
С. 94-95: про О. Юрченка.
202. Марченко О. Пісня своєї криниці // Веч. Харків. – 1970. – 7 груд. – Рец. на кн.: Юрченко О. Тройзілля: [Вірші]. – Х.: Прапор, 1970. – 60 с.
203. Рисцов О. Лебедині крила // Рад. Україна. – 1967. – 2 серп. – Рец. на кн.: Юрченко О. Лебедині крила. – Х.: Прапор, 1966. – 78 с.
204. Волошина Н. У пошуках мудрості слова // Лен. зміна. – 1978. – 6 липня. – (Розповіді про вчених).
205. Копиленко М. Нове про перифрази / М. Копиленко, С. Колчин, В. Жигалова // Мовознавство. – 1986. – № 3. – С. 74-75. – Рец. на кн.: Юрченко О. С. Фразеологічні перифрази української літературної мови. Ч. 1. – Х., 1983. – 119 с.
206. [До 50-річчя від дня народження доцента філол. ф-ту О. С. Юрченка. Фото з підписом] // Харк. ун-т. – 1987. – 17 жовт.
207. Матюх Н. І пісня кобзаря: До 50-річчя письм. О. С. Юрченка // Веч. Харків. – 1987. – 18 квіт.
208. Михайлин І. Зрілість таланту: Олександрові Юрченкові – 50 // Соц. Харківщина. – 1987. – 21 квіт.
209. Юрченко Олександр Степанович: [Біогр. довідка] // Письменники Радянської України. 1917-1987: Біобібліогр. довідник. – К., 1988. – С. 679 з фото.

210. Юрченко Олександр Степанович // Історія славянознавства в Харківському університеті: Біобібліогр. указ. – Х., 1990. – Ч. 2: 1917-1989. – С. 74-75.
211. Котятко М. З любов'ю до народного слова // Харк. ун-т. – 1993. – 23 листоп. – Рец. на кн.: Юрченко О. С. Словник стійких народних порівнянь / О. С. Юрченко, А. О. Івченко. – Х.: Основа, 1993. – 176с.
212. Четвердак В. До народних джерел // Мовознавство. – 1994. – № 1. – С. 78-79. – Рец. на кн.: Юрченко О. С. Словник стійких народних порівнянь / О. С. Юрченко, А. О. Івченко. – Х.: Основа, 1993. – 174 с.
213. Редин П. З глибин народного слова // Збірник ХІФТ. Нова серія. – Х., 1994. – Т. 3. – С. 186-187. – Рец. на кн.: Юрченко О. С. Словник стійких народних порівнянь / О. С. Юрченко, А. О. Івченко. – Х.: Основа, 1993. – 176 с.
214. Гетьманець М. Ф. Юрченко Олександр Степанович // Літ. Харківщина: Довідник. – Х., 1995. – С. 358.
215. Про наших спеціальних кореспондентів: Олександр Степанович Юрченко // Харк. ун-т. – 1997. – 22 квіт. з фото.
216. [К 60-летию поэта А. Юрченко] // Город. газета. – 1997. – 24 апр. – 1 мая (№17).
217. Романовский В. Неутомимый геолог слова: [Об украинском поэте, д-ре филол. наук А. С. Юрченко] // Веч. Харьков. – 1997. – 10 апр. с фото.
218. Юрченко Олександр Степанович : [Біогр. довідка] // Хрестоматія з літератури рідного краю / Упоряд.: Т. В. Баратова, М. К. Возіанов, Н. Д. Залімска. – Х., 2001. – С. 389-390.
219. Олександр Юрченко: [Автобіографія] // Письменники Харкова: Довідник. – Х., 2003. – С. 179-180.
220. Тараненко О. Юрченко Олександр Степанович // Українська мова: Енциклопедія. – 2-ге вид., випр. і доп. – К., 2004. – С. 811.
221. Балабуха К. Видатний український мовознавець // Слобод. край. – 2003. – 23 трав.
222. Олександр Юрченко: [Некролог] // Літ. Україна. – 2003. – 29 трав.

Іменний покажчик

Абдуллаханов Д. 140
 Авксентьєв Л. Г. 19, 36, 157
 Александров В. С. (148)
 Алчевська Х. О. (182)
 Багалій Д. І. (167)
 Балабуха К. 221.
 Баратова Т. В. 218
 Бахтін І. І. (180)
 Бічель-Загнетова Д. 110
 Бернс Р. (150)
 Боднар В. 62
 Бондар В. П. 28
 Боянович В. 187
 Боярова Л. Г. 36
 Брюгген В. 191
 Бурмака В. 136
 Бялевич А. 111
 Величко А. 188

Вишеславський Л. 113, 114, 119
Возіанов М. К. 219
Волошина Н. 204
Герасименко Ю. (149), 192, 193
Гетьманець М. 214
Гончаренко В. 49
Гордієнко К. (162)
Грибачов М. 94
Грицай Г. 194
Грінченко Б. Г. (168, 170)
Гулак-Артемівський П. П. (6)
Дик В. 89
Довженко О. П. (32)
Донець Л. С. 36
Дорошенко В. 182
Дринов М. (38, 45, 171)
Дудка О. О. (64, 65)
Залімска Н. Д. 219
Жигалова В. 205
Жиги лій Н. В. 36
Здоровій А. 177
Івченко А. О. 52, 53 (211, 212, 213,)
Ільченко Г. М. (13)
Калашник В. 18, (63), 65
Каразін В. Н. (160, 161)
Кедрін Д. 94
Квітка-Основ'яненко Г. Ф. (27, 28, 58)
Кіндратенко А. див.
Кіндратенко А. 49, 177
Кобченко Ю. Ф. 65
Коваль А. П. (61)
Колчин С. 205
Копиленко М. 205
Котляревський І. П. (42, 43, 153)
Котятко М. 211
Кочевський В. 198
Коцюбинський М. М. (12, 15)
Кузьменко Г. (183)
Куняєв С. 87
Кушнер О. 88
Лукаш М. (150)
Малишко А. С. (11)
Марченко А. див.
Марченко О. 177, 202
Матвєєва Н. 94
Матюх Н. 207
Медведев Ф. Ф. див. Медведев Ф. П.
Медведев Ф. П. 21, (35), 54, 55, 57, 60, (163)
Мисик В. (146, 150)
Михайлин І. 208
Миценко М. 196
Міцкевич А. (1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 22, 147)

Мошна Н. (166)
Муратов І. 197
Мушник С. (152)
Назин В. 89
Наконечний М. Ф. (46, 50)
Ніколенко Я. 61
Німчинов К. Т. (44)
Олійник Б. І. (145)
Олійник І. С. (59,62)
Осенка Я. 141
Островой С. 94
Панько Т. І. 36
Поліщук В. (37)
Пономаренко В. Д. (64)
Потебня О. О. (34, 154)
Потупейко М. 199
Пушкин А.С. (22)
Ращупкіна Н. П. див. Ращупкіна Н. П.
Ращупкіна Н. П. 33, 37
Регушевський Є. С. 36
Редін Є. К. (48)
Редин П. 213
Решетов О. К. 65
Рильський М. Т. (9, 80)
Рисцов О. 203
Ройзенсон Л. И. 51
Ройзенсон С. И. 51
Романенко В 195, 200, 201
Романовський В. 165, 217
Рудковський М. 115
Свашенко А. О. 182
Сидоренко М. М. (59,62)
Скрипник Л. Г. (59)
СКОВОРОДА Г. С. (84)
СЛОБОДНИК В. 121
СТЕЛЬМАХ М. (157)
ТАРАНЕНКО О. 220
Тарасов Л. 18
Тимченко В. (144)
Філон М. І. 65
Хаблак М. 175
Чернецький В. К. 36
Четвердак В. 212
Шаповал М. 78
Шарпило Б. А. 36
Шутов І. (164)
Юрченко О. О. 185
Яковлева О.186